

ΓΙΑΤΙ.....;

Από το Δ.Σ. της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας εκδόθηκε η πιο κάτω ανακοίνωση:

Στη ζωή μας κάποια ασυνήθιστα βιώματα δεν υποτάσσονται στον πανδαμάτορα χρόνο. Επανέρχονται ολοζώντανα στη μνήμη και συχνά μας παρακινούν να λύσουμε τη σιωπή. Ένα τέτοιο δυσάρεστο βίωμα θα καταθέσουμε σήμερα που κάθε τόσο μας ενοχλεί. Ελπίζουμε να προβληματίσει θετικά τον αναγνώστη.

Στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, ύστερα από πρόσκληση του Δημάρχου, είχαμε μια συνάντηση (15-10-2000) με τον τότε Υπουργό Πολιτισμού κ. Πάγκαλο.

Δεν θα σχολιάσουμε τις θέσεις του πάνω σε θέματα άλλων φορέων. Όταν ήρθε η σειρά μας, με κάποια δυσκολία και εμφανώς περιφρονητικά, έδωσε τον λόγο στον εκπρόσωπο των πολιτιστικών συλλόγων του Νομού. Κατόπιν τούτου πήραμε την εξής αναμενόμενη απάντηση επί του οικονομικού μας απήματος: "Όσοι σύλλογοι δεν μπορούν να λειτουργήσουν με τις συνδρομές των μελών τους, να περιορίσουν την πολιτιστική δραστηριότητα ή να κλείσουν". Και αμέσως μετά, απευθυνόμενος στους Δημάρχους του Νομού, είπε: "Το Υπουργείο ενδιαφέρεται για την ένταξη των πολιτιστικών στο κοινωνικό σύνολο και την διατήρηση των παραδόσεών τους. Αν έχετε στην περιοχή σας τέτοιες ομάδες ευχαρίστως να χρηματοδοτήσω κάθε σας προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή."

Και βέβαια το μέτρο αυτό ενδείκνυται. Αварωπιότητα όμως κανείς η εποχόβανστη ελληνική παράδοση δεν αξίζει κάποιας προστασίας. Θα ξεστράτισουμε λιγάκι αλλά επιβάλ-

εται. Οι περισσότεροι σύλλογοι, όπως ευχήθηκε ο Υπουργός, έχουν ήδη κλείσει.

Πίσω από την επωνυμία τους δεν υπάρχουν σημεία ζωής. Και αυτοί που προσπαθούν να στηλωθούν οικονομικά στα πόδια τους δεν έχουν προοπτική επιβίωσης.

Οι αξιόλογες εκδηλώσεις, που ανταποκρίνονται, κάπως, στην κρισιμότητα των περιστάσεων, έχουν δυσβάσταχτο κόστος. Κάθε μας προσπάθεια να στηριχθούμε στα φρουτόπιληκτα θεάπρωχα πορτοφόλια των μελών μας, θα έχει αρνητικά αποτελέσματα. Είναι οι παγκόσμιες κακές συγκυρίες, η γοητεία που ασκεί στη νεολαία μας το πολιτιστικό ξενόφερτο σκουπιδομάμι και η αδιαφορία της πολιτείας, θα ισοπεδώσουν ευκολότερα τα κάστρα της Ελληνικής παράδοσης. Ας ευχηθούμε οι αρμόδιοι φορείς της χώρας να λύσουν τα μάτια τους και να δουν υπεύθυνα τη σκληρή πραγματικότητα.

Καιρός είναι λαός και ηγεσία, παρά τις όποιες δυσκολίες, να βάλουμε σαν στόχο το "ευ αγωνίζεσθαι" ενάντια στην καλπάζουσα κοινωνική διαφθορά. Για να γίνει όμως ένα τέτοιο ξεκίνημα, εκτός των άλλων, οφείλει η πολιτεία να στηρίξει ηθικά και οικονομικά τους εθνικοτοπικούς συλλόγους. Αυτοί εκφράζουν και ευαισθητοποιούν καλύτερα τα εκατομμύρια των μη προνομιούχων Ελλήνων. Οι ελπίστικοι κερδοσκοπικοί φορείς τύπου Λαμπράκη λειτουργούν για τους λίγους. Για κείνους που απομακρύνθηκαν προ πολλού από τις αιώνιες αξίες της Ελληνικής παράδοσης. Κανείς υπουργός καμίας Κυβέρνησης δεν έχει το δικαίωμα να ξεδοντιάσει το έργο

μας. Η Ευξεινός Λέσχη Βέροιας στις 23-12-2000 απέδειξε για μια ακόμη φορά πόσο καρποφόρα είναι η προσφορά των καταξιωμένων συλλόγων μας. Πραγματοποιήσε στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών μια θαυμάσια, με κεφαλαία γράμματα, εκδήλωση. Τίτλος της: "Χριστούγεννα στην μητέρα Ελλάδα". Τα πολιτιστικά της δρώμενα αγκάλιασαν νοσταλγικά το ποντιακό εορταστικό δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων, της πρωτοχρονιάς και των Φώτων. Εγιναν ωστόσο συγκινητικές αναφορές στους ξεριζωμένους την ξενιτιά και στον απανταχού της Γης Ελληνομά. Κείμενα, προβαλές, τραγούδια, χοροί, ποιήματα και λογιής - λογιής ποντιακές ψαλμωδίες των ημερών ήταν αριστοτεχνικά δεμένα. Η εκτέλεση πολύ καλύτερα από την επαγγελματική. Την εκδήλωση αυτή θα την ζήλευσαν και οι πιο διάσημοι σκηνοθέτες. Σπάνια στα αμαρτωλά κανάλια των τηλεοράσεων βλέπει κανείς τέτοια αξιόλογα θεάματα. Οι διοργανωτές έδωσαν δύσκολες εξετάσεις, πήραν το άριστα από μια δουλειά που σχεδίασαν σε δύο μόνο συναντήσεις και παρουσίασαν άψογα δίχως πρόβες. Η λάμψη της προκαλούσε παρατεταμένα χειροκροτήματα και ιαχές πολιτισμένης

συναίσθηματικής εξάρσης. Θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε τα εγκώμια. Έχουμε όμως την αίσθηση ότι το μεγαλείο της δεν περιγράφεται. Η εκδήλωση αυτή έγινε με αφορμή τον ερχομό στη Βέροια μιας πολιτιστικής αποστολής του Συλλόγου "Ποντική Εστία" Μεμβούρνης - Βικτωρίας. Τους υπεύθυνους της αποστολής και το χορευτικό τους συγκρότημα, που πήρε μέρος στην εκδήλωση, κάλεσε, φιλοξένησε και ξενάγησε επί διήμερο η Ευξεινός Λέσχη Βέροιας.

Οι φιλοξενοούμενοι, απόδημοι Έλληνες, δεν μιλούσαμε μόνο κλαίγοντας από συγκίνηση. Όσοι άκουσαν τα λόγια του κ. Πάγκαλου και βίωσαν στη Στέγη το μεγαλείο της Ελληνικής παράδοσης, σίγουρα μέσα από τα βάθη της ψυχής τους βγήκε αυθόρμητα μια κραυγή διαμαρτυρίας που εκφράζεται κάθε φορά μ' ένα πολυσήμαντο "ΓΙΑΤΙ...".

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Γιάννης Μιχαηλίδης
Ο Γ. Γραμματέας
Μιχάλης Γεροσιμίδης

Η ΕΠΙΦΥΛΙΑ ΤΟΥ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

Του Γιάννη Μελετιδή

Η αποδημία των Ποντίων μέσα από τους αιώνες

Ανάμεσα σε πέντε, περίπου, εκατομμύρια των Ελλήνων της διασποράς, σήμερα, σε πολλές εκατοντάδες υπολογίζονται οι Πόντιοι. Και η αποδημία αυτή έλκει τις ρίζες της μέσα από τα βάθη των αιώνων.

Ετσι βλέπουμε, ότι από την αρχαιότητα οι Πόντιοι ακολούθησαν το δρόμο της αποδημίας, χωρίς βέβαια να κόψουν τους δεσμούς τους με την ιδιαίτερή τους πατρίδα, για να αποκτήσουν ανώτερη παιδεία, να διδάξουν, να δημιουργήσουν οικονομική επιφάνεια, να μπουν στην πολιτική κοινότητα, αλλά κυρίως μετά την πτώση της Τραπεζούντας (91461) να γλιτώσουν από τα δεινά της αζημίωτης σκλαβιάς.

Στην αρχαιότητα πολλοί ήταν εκείνοι που άφησαν ανεξίτηλη την πνευματική τους σφραγίδα στα κέντρα του ελληνομαμού, όπως στην Αθήνα, Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια και στους άλλους ελληνικούς χώρους.

Ανάμεσά τους ο φιλόσοφος Διογένης, ο ιστοριογράφος Βάττιος, ο γραμματικός Τυραννίνος, οι γεωγράφοι Στράβων και Μαρκιανός, ο περιηγητής Απόλλας, ο ποιητής Δίφιλος, οι μαθηματικοί Δημήτριος και Διονυσιοδωρος και πολλοί άλλοι.

Ίδια τάση για μετακίνηση παρατηρείται και στην περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Παλλοί Πόντιοι έρχο-

γράμματα, στις τέχνες, στο εμπόριο, στη διοίκηση (πολιτική - θρησκευτική), όπως οι Ξηφίνοι (Υψηλάντηδες), που έγιναν Πατριάρχες κ.α.

Ακόμα χιλιάδες ήταν οι Πόντιοι που πήγαν να επανδρώσουν την ερημιωμένη, από τους Σαρακηνούς και Αραβες πειρατές, Κρήτη. Τότε στέλνονταν οι Ξακουστοί ιεραπόστολοι Αθανάσιος Αθωνίτης (ιδρυτής της Μονής Αγίας Λαύρας στο Αγ. Όρος) και ο Νίκων ο Μετανοείτε, για να εκχριστιανίσουν τους αλλαξοπιστήσαντες. Γνωστές οικογένειες Τραπεζούντων που μετανάστευσαν στην Κρήτη ήταν οι Χορτάτζηδες, Φωκάδες (μετέπειτα με το προσωπικό Καλλέργηδες), Μεταξάδες, Μαρολάδες.

Σημαντική ήταν η μετανάστευση των Ποντίων στις Παροδουνάβιες Ηγεμονίες, όπου διακρίθηκαν στα γράμματα και στο εμπόριο. Γνωστά ονόματα, όπως ο Λάζαρος Σκρίβας, ο Θεόδωρος Βασιλείου, ο Σεβαστός Κυμηνίνης (ιδρυτής του περίφημου Φροντιστηρίου Τραπεζούντας), ο Αθανάσιος Κοιμητός Υψηλάντης, ο Γεώργιος Υπαμίνος, ο Γεώργιος Χρυσόγονος και πολλοί άλλοι.

Σ' αυτές τις ηγεμονίες έδρασαν αργότερα οι Φιλικοί Πόντιοι και κυρίως ο Αλέξανδρος και Δημήτριος Υψηλάντης, για τον αγώνα της Εθνικής Παλιγγενεσίας, όπως και

νται στην Κωνσταντινούπολη, όπου διαπρέπουν στα

η οικογένεια των Καρτζιάδων.

Μεγάλη παρουσία Ποντίων κατά την περίοδο αυτή υπήρχε και στη Δημοκρατία των Δόγηδων, στη Βενετία, όπως ο Καρδινάλιος Βησσαρίων, ο Γεώργιος ο Τραπεζούντιος, οι Κρυπτοπόντιοι Νικόλαος Παπαδόπουλος, Ζαχαρίας Καλλέργης, ο Παρασκευάς ο Σινωπέυς και πολλοί άλλοι, που διδάξαν τα ελληνικά γράμματα κλπ.

Πόντιοι έδωσαν την παρουσία τους ακόμα στη Μάνη, στην Τσοκάνη, Σαρδηνία (Στεφανόπουλοι), Κεφαλλονιά (Φωκάδες, Μεταξάδες και Μανταλάδες), στη Γαλλία (Μασσαλία) όπου υπήρχε μεγάλη παροικία Ποντίων, αλλά και στις άλλες χώρες της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής.

Κυρίως όμως και κατά εκατοντάδες χιλιάδες ήταν οι Πόντιοι που μετανάστευσαν στη Ρωσία, όπου διέπρεψαν σ' όλους τους κοινωνικούς τομείς.

Κι η μετανάστευση των Ποντίων συνεχίστηκε και μέχρι τα χρόνια του ξεριζωμού, για να ξανασυνεχιστεί αργότερα ως τις μέρες μας προς τις χώρες της Αμερικής, της Ευρώπης, της Αυστραλίας, της Αφρικής και της Ασίας. Δεν υπάρχει σήμερα χώρα στον κόσμο, που να μην υπάρχει έστω ένας Πόντιος. Μέσα σ' αυτούς τους αιώνες οι Πόντιοι, όπως και οι άλλες Έλληνες, όπου κι αν βρίσκονται, αναδεικνύονται πρεσβευτές εθνικών μας δικαιών, μεταλαμπαδευτές του ελληνικού πνεύματος και φορείς της αγέρας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Οι απόδημοι Πόντιοι και γενικά όλος ο απόδημος ελληνομαμός αξίζει κάθε τιμή και έπαινο.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Ο ποπάς και το κολοκύθ

Ση Μάτσκαος τα τσράφα έτον ένας αγράμματος ποπάς.

Για να θυμάται τα ημέρας της Σαρακοστής, όνταν ερχίνευεν η νεστία, εβάλνεν κάθαν χρόνον απές σ' έναν εύκαιρον κολοκύθ' 48 φάβαρα και κάθαν πρως εβγάλνεν έναν. Όταν ετελειώναν τα φάβαρα έρχονταν η λαμπρή, κ' ο ποπάς εποίεν την Ανάστασιν.

Αρ' έναν χρόνον τη Σαρακοστή ο καντηλανάφτες π' έτονε κ' όλγιον μοσχαρινός, ενούντεν να παίζ' έναν δουλείαν στον ποπάν.

Ασό επέρασαν τρία εβδομάδας τη νεστείας, επήρεν έναν βούραν φάβαρα κι ' έσυρεν στα απές σο κολοκύθ'.

Ο ποπάς πδέν κ' εγροίξεν. Κάθαν πρως εβγάλνεν απ' έναν φάβατον, άμα τα' αφωρισμένα τ' όπισ - ατουν κ' έρχουτον.

Οι χωρέτ' τερούν η νεστεία πολλά εμπάκρυνεν κ' έτονε να τελέν.

Γονατοκλισίας και μετάνοιας κάθαν βράδυν στην εκκλησίαν. Ενεγκάστανε.

Κ' έναν ημέραν κάποιος ερώτεσεν τον ποπάν:

-Πάτερ, να έχω την ευχή σ', τότε θα εφτάμε. Ανάστασιν;

-Ο Κολονκυθάς όμπως λαλεί, οφέτος λαμπρήν κι θα φτάμε.

2. Εσύ πα ορφανός είσαι

Το θείομ' τον Χαρίταν ο σο Κρίφης ολ' εγάπαναν ατόν. Ο σχωρεμένος πολλά μασχαρίας έλλεν και τα μασχαρίας ατ αφέα πα να έσαν, κανείς απ' ατόν κ' εθύμωνεν.

Ένα ημέραν έρθεν σο χωρίον εμουν στην Κοκκινιάν (ατώρα λέγνα το Νέα Τραπεζούς), να εφτάει τέβρην τα' ασιερόν εμουν. Σίπα έτον απάν στην τσιετήν κι έλλαζεν τα κεραμίδια, ελέπ' τον πάππον τον Βούναρη, να έρτε σ' ατόν μερέαν.

Ντο ειδεν στον ο Χαρίτας κι αμάν ενούντσεν: Γ' ας πειριάζω αούτον τον Βούναρη όλγιον και γελούμ' εντάμαν. (Ο θείομ' για όλιον τον κάμον θα εβρήκεν και έναν παραστράγκαλον να λέει".

Μόλις έρθεν ο Βούναρης σιμάτ' λέει στον απ' όπαν ο Χαρίτας:

- Βούναρη πατέρα έεις;
- Γιок, είπε ο Βούναρης
- Μάνα έεις, Ξαν ορωτά τον ο Χαρίτας.
- Γιок είπεν ο Βούναρης.

Ατότε κλώσκιετε, λέει ατόν, σο Σούμπινον, μοιριάζ' νε λώματα για τα' ορφανά, δέβα εσύ πα να πέρτς' μη χάντς το δικαίος.

(Εκείνα τα ημέρας η UNRA εμοίραζεν λαδώματα για τα ορφανά α στον πόλεμον).

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. μασχαρεύω = αστειεύομαι
2. μασχαρία = αστειομός
3. ματαζίνιχον = χάντρα
4. μαθίζω = διδάσκω
5. μαχανά = αφορμή
6. μενώ = παραγγέλλω
7. μερέα = μεριά
8. μερτικόν = μεριδιο
9. μέρωμαν = ξημέρωμα
10. μεσέλ = παραμύθι
11. μέτα = καλέ
12. μονάζω = φιλοξενώ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

1. Αδακά κοιλοπονά κι ακεί πέραν πάει γεννά (όπλο).
2. Αμον τη ζάχαρην γλυκύν κι άμον τη σλειμάν πικρόν (το παιδί).
3. Ανοιγ' ατα, ελέπω, ασπαλίγ ατα ελέπω (τα παραμύθια).
4. Απ' άνθεν έρχουμαι κι αν' κ' επορώ να πάγω (νερό).
5. Αρπαπίτζα κλώσκειται, η κοιλία τα πρέσκειται (το αδράχτι).
6. Ασπρα βούδια αλωνίζνε κι η αλεμάντρια κουβαλεί (η γλώσσα με τα δόντια).
7. Ασπροκάτ' κον αελάδ' σκιζ' ορμάν και κατβαίν' (το ξυράφι).
8. Αχνα πούχνα, που θα πας; Τρυπεμέντζα ντο ρωτάς (καπνός).
9. Δεν' ατα τρέχνε, λύν' ατα στέκνε (τα σαρούχια).
10. Ο φτωχόν χάνει ατο κι ο ζαγκίντς' φυλάττει ατο (η μύξα).
11. Έναν εν και σ' όλια εμπαιν (όνομα).
12. Θεός κι είμαι, Αες κι είμαι κι όλ' εμέν πιστεύ' νε (κοντάρι).

ΠΑΛΙΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Ελα κορ' ας θερίζομε σα ψηλά τα ραχία
μακρά μακρά μη στέκομε σύρομε μοναχίαν

Ελα αρνί μ' έλα πουλί μ' έλα μη τυραννείς με
το ψόπο μ' ολιγίκον εν', εβγαίν, κι άλλο κ' ευρίκς με

Ελα μικρό μ' μικρίτσικον, έλα δεκάξ χρονέσα
σε σεν κι κιβενέφκουμαι σ' εσέν κι δένω μέσα

Ελα αρνόπο μ' και μη πας, ταράγεσαι στην δύσαν
αγούτα τα ξερόχειρα μ' απές στην ψη σ' ν' εκείσαν

Ελα για να μη έρχουμαι, δέβα για να μη πάγω
Κι' αν κ' έρχεσαι, κι αν κ' έρχουμαι τρανόν κακόν θ' εφτάγω

Ελα κόρη σα ήμαρτα ποίσον δύο μετάνοιας
άνοιξον τα ξερόχειρας κ' επάρ' με στην εγκάλιας

Ελα να γίνουμε κουρπάν'ς με τα' εμέν έλα - έλα
σα μέσα σ' να τυλίγομαι, κ' εσύ τέρμε και γέλα.

Χριστούγεννα στη Μητέρα Ελλάδα

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ
ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΝΤΙΑΚΗ
ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Μάγεψε και πρωτοτύπησε για άλλη μια φορά η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας με την χριστουγεννιάτικη εκδήλωση που πραγματοποίησε το Σάββατο 23 Δεκεμβρίου στην αίθουσα εκδηλώσεων της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών.

Η μνήμη, η ιστορία και οι παραδόσεις μιας ξεριζωμένης γενιάς που γνώρισε την προσφυγιά και τον πόνο στο μεγαλείο τους, κατάφερε να κουβαλήσει μαζί της, σε κάθε τόπο, σε κάθε μεριά της γης που δέχτηκε πρόσφυγες πόντους, την περηφάνια, το μόνιασμα και πολλές σελίδες της μεγάλης ιστορίας του πόντου.

Σήμερα οι πόντιοι, οφείλουν να θυμούνται και να τιμούν αυτές τις παραδόσεις, αλλά και τις όμορφες αναμνήσεις που έφεραν μαζί τους οι πρόγονοί τους.

Την ομόνοια αλλά και την αγάπη όλων των ποντίων που έχασαν την πατρίδα τους και σκόρπισαν σε πολλά μέρη της γης μας θύμισε η εκδήλωση της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, στην οποία συμμετείχε και η Ποντιακή Εστία από τη Μελβούρνη της Αυστραλίας.

Εθιμα, παραδόσεις, αλλά και τραγούδια, χοροί και αναμνήσεις ζωντανέψαν στην αίθουσα της Στέγης και έφεραν όχι μόνο τον πόντο κοντά μας, αλλά και την μακρινή Αυστραλία.

Τόσο ο Πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας κ. Γιάννης Μιχαηλίδης, όσο και ο Αντινομάρχης κ. Ορέστης Σιδηρόπουλος κατά τον χαιρετισμό τους στην εκδήλωση τόνισαν πως οι εκδηλώσεις για τον πόντο δεν αποτελούν μόνο αναφορές μνήμης στον ποντιακό λαό, αλλά αποτελούν κύρια ίσως πηγή για την ιστορία του ξεριζωμένου Ελληνισμού καθώς στη σχολική ύλη δεν γίνεται αναφορά στα γεγονότα του πόντου.

Για τη Μητέρα Ελλάδα, που αγκάλιασε όλους όσους αναγκάστηκαν να αφήσουν τον τόπο τους έκανε ο Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων, ενώ ιδιαίτερη αναφορά έκανε και στην μακρινή Αυστραλία, που η αδελφική αγάπη, η παράδοση και η αγάπη για τον τόπο τους ενώνει τους ανθρώπους, όσο και αν οι αποστάσεις είναι μακρινές.

Την καλλιτεχνική επιμέλεια της εκδήλωσης ανέλαβε, με επιτυχία όπως πάντα ο κ. Κώστας Καραπαναγιωτίδης, τραγουδώντας με τη χορωδία της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας παραδοσιακά χριστουγεννιάτικα τραγούδια, αλλά και τα ποντιακά κάλαντα.

Τα χορευτικά συγκροτήματα της Ποντιακής Εστίας της Μελβούρνης χειροκροτήθηκαν θερμά από το κοινό, παρουσιάζοντας χορούς και τραγούδια του πόντου.

Ο κ. Γιάννης Μελετιδής και ο κ. Κώστας Ζουρουφίδης είχαν την επιμέλεια των κειμένων, που διάβασαν η Σοφία Χιονίδου και ο Σάκης Καρολίδης για τα παραδοσιακά έθιμα των ποντίων τις γιορτινές ημέρες των Χριστουγέννων.

Τη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα πλαισίωσαν και οι Μωμόγεροι από το Σύλλογο Ποντίων Μακροχωρίου, ενώ στην εκδήλωση του Σαββάτου συμμετείχαν ως χορηγοί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας, ο Δήμος Βεργίνας και Μελίκης, το ταξιδιωτικό γραφείο Vergina Travel, η εταιρεία Μπουτάρης Α.Ε., το κέντρο Γκαντιδής και το κονσερβοποιείο της ΑΛΜΜΕ.

Αναδημοσίευση από τη "Μακεδονική" της 28/12/2000

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

Οικονομολόγος - Συγγραφέας

Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (0331) 25.282

Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1.000 δρχ.

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.

BENIZELΟΥ 10 - ΤΗΛ. (0331) 66.913 - 61.160

FAX (0331) 66.979

Εύξεινος Λέσχη Βέροιας

Οι πιο σημαντικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες της Ευξεινού Λέσχης το έτος 2000

1. 9-1: Εκδήλωση στη Στέγη για το Ποντιακό Δωδεκαήμερο (χορωδία - χορευτικό) Καλλιτεχνική Στέγη Β. Ελλάδας - Μωμόγεροι από Κοιμηνά Πτολεμαΐδας.

2. 30-1: Κοπή βασιλόπιτας για τα τμήματα της Λέσχης και το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. 6-2: Εκδρομή - Πολιτιστική εξόρμηση του Τμήματος Νέων της Λέσχης στα Ιωάννινα (Αδελφότητα Ποντίων και Μικρασιατών Ηπείρου).

4. 20-2: Γενική Συνέλευση απολογιστική της Ευξεινού Λέσχης.

5. 5-3: Παιδικό αποκριάτικο πάρτι στο εντευκτήριο νέων.

6. 10-3: Αποκριάτικος χορός Ευξεινού Λέσχης

7. 13-3: Συμμετοχή του χορευτικού μας σε εκδηλώσεις (καθαρά Δευτέρα) της Μελέτης και των Ασωμάτων.

8. 19-3 Γενική Συνέλευση Π.Ο.Π.Σ.

9. 20-3: "Διατροφή στον Πόντο" με εισηγητή τον καθηγητή Πανεπιστημίου Θωμά Σαββίδη.

10. 25-3: Συμμετοχή τμήματος νέων

στην παρέλαση με ποντιακές στολές

11. 2-4: Κατάθεση στεφάνου σε εκδήλωση των Κυπρίων.

12. 14-5: Ποντιακή θεατρική παράσταση "ο τελευταίον ο χορόν" με το τμήμα των Ακρτών του Πόντου Σταυρούπολης.

13. 17-5: Πνευματική εκδήλωση για την γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου με εισηγητές : κ.κ. Νεοκλή Σαρρή, Βενιαμίν Καρακωστανόγλου, Χάρη Τσιρκινίδη, Ηγούμενο της Ι.Μ. Παναγίας Σουμελά πατήρ Π. Αποστολίδη.

14. 19-5: Λαμπαδιοδρομία στους κεντρικούς δρόμους της πόλης.

15. 21-5: Μνημόσυνο γενοκτονίας - αποκαλυπτήρια μνημείου Ποντιακού Ελληνισμού (πλατεία Καπετανίδη) ενώπιον βουλευτών και αρχών της πόλης.

16. 4-6: Αιμοδοσία

17. 9-6: Συμμετοχή στην ημερίδα των Ποντίων από την πρώην Σοβιετική Ένωση (Θεσ/νίκη)

18. 24/25-6: Παραβαλάσσιο παρακάθ' τμήματος νέων

19. 25-6: Συμμετοχή στις εκδηλώσεις

Αγίου Ιωάννη Βαζελών

20. 28-6: Συμμετοχή του μικρού χορευτικού σε εκδηλώσεις του Τριποτάμου (παραμονή Αποστόλων Πέτρου και Παύλου)

21. 6-7: Συμμετοχή μικρού και μεγάλου χορευτικού σε εκδηλώσεις Καλονερίου Κοζάνης.

22. 7-7: Συμμετοχή της χορωδίας σε εκδηλώσεις του Λυκείου Ελληνίδων Κιλκίς

23. 8-7: Φιλοξενία παραγόντων του ποντιακού Συλλόγου Ν. Ξάνθης

24. 19-7: Συμμετοχή του μεγάλου χορευτικού στις εκδηλώσεις "Προμηθειώτικα"

25. 21/22/23-7: Συναπάντημα Ποντιακών Νεολαίων στην Παναγία Σουμελά

26. 28-7: Σύσκεψη για την πορεία των εργασιών στο Πολιτιστικό Κέντρο (Πανόραμα) με την επιτροπή τεχνικών του δήμου

27. 5-8: Συμμετοχή σε εκδηλώσεις της Μ. Σάντας για τα αποκαλυπτήρια μνημείου.

28. 12-8: Φιλοξενία παιδιών ελληνικής καταγωγής από το Σότσι της Ρωσίας

29. 13-8: Συμμετοχή του χορευτικού σε εκδηλώσεις της Γαλατινής Κοζάνης

30. 13-8: Σύσκεψη σωματείων της Π.Ο.Π.Σ. στην Παναγία Σουμελά (απολογισμός εξαμήνου)

31. 14/15-8: Ομάδα εργασίας νέων στη Μονή Παναγία Σουμελά και συμμετοχή του χορευτικού στις εκδηλώσεις.

32. 17-8: Συμμετοχή του χορευτικού σε εκδηλώσεις στην Πολίχνη Θεσ/νίκης, παρουσία των παιδιών από το Σότσι της Ρωσίας.

33. 20-8: Συμμετοχή χορευτικού και χορωδίας στις εκδηλώσεις του Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα (μνημόσυνο Ι. Ταϊγανίδη - Ι. Παπαδόπουλου - αποκαλυπτήρια προτομών των δύο θανόντων).

34. 20-8: Συμμετοχή του μεγάλου χορευτικού μας στην έναρξη των Ημαθιώτικων (μπάσκετ Ελλάς).

35. 10-9: Κατάθεση στεφάνου με αφορμή την εκδήλωση για τη γενοκτονία, που πραγματοποίησε ο σύλλογος Μικρασιατών Βέροιας

36. 17-9: Συμμετοχή του μεγάλου και μικρού χορευτικού στις εκδηλώσεις που

διοργάνωσε ο Δήμος Μακεδονίδος, στα Ριζώματα.

37. 24-9: Αγιασμός για την έναρξη λειτουργίας των τμημάτων της Λέσχης

38. 15-10: Συνάντηση αντιπροσώπων της Ευξεινού Λέσχης με τον Υπουργό Πολιτισμού κ. Πάγκαλο.

39. 16-10: Παρέλαση τμήματος της Ευξεινού Λέσχης με παραδοσιακές στολές

40. 25-10: Απογευματινό γυναικίον στη Λέσχη Αξιοματικών Φρουράς Βέροιας

41. 10/11/12-11: Συμμετοχή αντιπροσώπων της Ευξεινού Λέσχης στο 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ποντιακών Συλλόγων για την Εθνική Αυτογνωσία (Εύσμος Θεσ/νίκης)

42. 18-11: Χορός τμήματος νέων Ευξεινού Λέσχης Βέροιας

43. 11-12: Δεξίωση τμήματος χορωδίας από την Ε.Λ.Β.

44. 15-12: Επίσκεψη παραγόντων (Χαλκιδής Μ., αντινομάρχης Σιδηρόπουλος Ο., νομαρχιακός σύμβουλος Κ. Καραπαναγιωτίδης, Δήμαρχος, αντιδήμαρχος τεχνικών Μ. Ποτούριδης, επιβλέπων μηχανικός Τ. Σιδηρόπουλος, εργοδηγός, μέλη του Δ.Σ. της Ε.Λ.Β.) στο χώρο του ανεγειρόμενου πολιτιστικού μας κέντρου (Πανόραμα), παρουσία εκπροσώπων του τοπικού τύπου με στόχο την χρηματοδότηση του έργου.

45. 18-12: Επίσκεψη του κ. Νομάρχη, του αντινομάρχη Ο. Σιδηρόπουλου και εκπροσώπων του τοπικού τύπου στον ίδιο χώρο του Πολιτιστικού Κέντρου για τον ίδιο λόγο.

46. 23-12: Εκδήλωση με τίτλο "ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ" της Ε.Λ.Β. με τη συμμετοχή και του χορευτικού συγκροτήματος του συλλόγου "Ποντιακή Εστία" Μελβούρνης - Βικτώριας Αυστραλίας

23/24-12: Φιλοξενία - ξενάγηση της πολιτιστικής αποστολής του συλλόγου "Ποντιακή Εστία" Μελβούρνης - Βικτώριας. Κάλαντα της Ευξεινού Λέσχης με τη συμμετοχή των φιλοξενομένων σε αρχές της πόλης και του Δήμου Βεργίνας. Επίσκεψη στους Αρχαιολογικούς χώρους της Βεργίνας.

ΕΥΓΕ, κύριε Χιονίδη!

Του κ. Ανδρέα Ελ. Ταταριδη

Όταν υπέπεσε στην αντίληψή μου η σαφώς Αντιποντιακή επιστολή του κ. Παναγ. Κριμπά, Δικηγόρου Κορίνθου, η οποία εδημοσιεύθη στην "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" (21-10-2000) εις απάντηση άλλης επιστολής, στην ίδια εφημερίδα, του δικού "μας" ιστορικού συγγραφέα κ. Βλ. Αγγλίδη, σκέφθηκα να δώσω ένα "μάθημα" στον εν λόγω αμφισβητία περί Ποντίων και ποντιακής γλώσσας κλπ.

Και - όντως - έγραψα κι έστειλα το κείμενό μου στην "Ε" αλλ' είτε, γιατί προηγήθηκαν οι επιστολές των λίαν αξιόλογων συμπατριωτών μας κ. Γεωγ. Γεωργιάδη (δημοσιογράφου), Δ. Παπαδόπουλου, Γεωργ. Παπαδόπουλου (Φιλολόγου - Ιστορικού) (απάντων Θεσσαλονικέων), Φ. Παπαδόπουλου (εκ Σουνίου) και Δημ. Παπαχαράλαμπος, ΜΗ ποντίου, εξ Αθηνών, είτε γιατί το θέμα... εξαντλήθηκε, η "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" μου "αρνήθηκε" τη χαρά να δώσω κι' εγώ το στίγμα της ποντιακής μου ευαισθησίας, ως θιγόμενος από τις απόψεις του κ. Κριμπά! Το ίδιο, φυσικά, συνέβη και με τον κ. Γ. Χιονίδη, παρ' ότι είναι τακτικός "επισκέπτης" στην στήλη αλληλογραφίας της "Ε"

Αλλά να ότι, χάρις εις τον "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ", γινήκαμε γνώστες των απόψεων του εκλεκτού αυτού συμπατριώτη μας και ακάματου Συγγραφέα κ. Γ. Χιονίδη, ο οποίος, με την παράθεση ατράνταχτων επιστημονικών επιχειρημάτων, κονιορτοποίησε τους ανιστόρητους ισχυρισμούς του συναδέλφου του κ. Κριμπά!

Εται, για άλλη μια φορά ο κ. Γ. Χιονίδης έδειξε όχι μόνο την αξία του ως ιστορικού συγγραφέως, αλλά και την ευαισθησία του όταν θίγεται το ποντιακό στοιχείο σε ό, τι το χαρακτηρίζει Φιλεττικώς, Γλωσσικώς, Πολιτισμικώς κλπ.

Βεβαίως, ύστερα από την ολομέτωπη επίθεση που δέχθηκε ο κ. Κριμπάς, επανήλθε, με άλλη του επιστολή, και προσπάθησε να "μπιάσει" τα πράγματα: "δεν είπα αυτό, είπα εκείνο" κλπ., αλλά το κακό το έκανε ήδη! Άλλος ένας, εντόπιος καταγράφτηκε στον κατάλογο εκείνων που ΔΕΝ μας "χωνεύουν"! Δεν πειράζει, αρκεί που η πλειονότητα των εντοπίων συνελλήνων μας αναγνωρίζει τις Αρετές των Ποντίων (=πίστη στην ορθόδοξη, αφοσίωση στην πατρίδα Ελλάδα, δημιουργικό πνεύμα, εργατικότητα, διατήρηση πολιτισμικών στοιχείων, που αποπνέουν Ελληνισμό, όπως Γλώσσα, Χορός, Μουσική κ.π.α.) και μας θεωρεί όμοιους, ανάδοξους και ομοεθνείς!...

Όσο για τον κ. Γ. Χιονίδη, ως μου επιτραπεί να τον σφίξω νοερά το άξιο χέρι του και να του πω δημόσια: Εύγε, κύριε Χιονίδη! Τέτοια δυναμική, άμεση και θαρραλέα αντιμετώπιση θέλουν αυτοί, που κάθε τόσο "εφφυτρίουν" για να μας ποτίσουν χολή και όξος με τις μικροκακίες των ή τις αμφισβητήσεις των!

Όχι πιο μικρολατρείες και συγχωρητικότητες! Αντεπίθεση!!

Και πάλι εύγε, Γιώργο!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΛ. ΤΑΤΑΡΙΔΗΣ
Ζάκυνθος

Υ.Γ. Όταν η "Ε" αρνήθηκε κατά κάποιο τρόπο την δημοσίευση της επιστολής μου, έστεισα στον Ο.Τ.Ε. να "ανταμώσω" στον οικείο τηλεφωνικό κατάλογο Κορίνθου, τον κ.Κριμπά αλλά μάταια! Τι να σημαίνει αυτό;

Ο ίδιος

Η «Ποντιακή Εστία» Μελβούρνης επισκέφθηκε τη Βεργίνα

Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά και οι συνοδοί του Συλλόγου "Ποντιακή Εστία" Μελβούρνης Αυστραλίας, ο Πρόεδρος της Ευξεινού Λέσχης Βεροίας, κ. Ι. Μιχαηλίδης, ο Χοράρχης της Λέσχης, κ. Κ. Καραπαναγιωτίδης και άλλοι επισκέφθηκαν, όπως προγραμματίστηκε, τον Δήμο Βεργίνας, στις 12 το μεσημέρι. Στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου, όπου παρευρέθηκαν Δημοτικοί Σύμβουλοι και κάτοικοι του Δήμου, τα παιδιά της Αυστραλίας, ντυμένα με τις παραδοσιακές τους στολές, έψαλαν τα κάλαντα στην ποντιακή γλώσσα και χόρεψαν παραδοσιακούς ποντιακούς χορούς. Ακολούθησαν χαιρετισμοί και εμπνευσμένες αμαλίες από τον Δήμαρχο, κ. Δημήτριο Μελιόπουλο, τον Πρόεδρο του Δ.Σ. κ. Λάζαρο Χ. Ιωσηφίδη, τον Πρόεδρο της Ευξεινού Λέσχης και τον κ. Κων/νο Καραπαναγιωτίδη. Στην συνέχεια, ο Δήμαρχος απένειμε στους συνοδοί των παιδιών από ένα ωραιότατο στην εμφάνιση και κατατοπιστικό βιβλίο που αναφέρεται στην ιστορία της περιοχής του Δήμου και στους Αρχαιολογικούς Χώρους της περιοχής και από μία τμητική πλακέτα και στα παιδιά από ένα βιβλίο και ένα ασπέρακι σύμβολο της Μακεδονικής Δυναστείας. Και η συγκινητική αυτή και κατανοητική τελετή έκλεισε με μια μικρή δεξίωση. Τέλος ο Σύλλογος και όλοι οι συνοδοί επισκέφθηκαν τους Βασιλικούς Τόφους.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
ΛΑΖΑΡΟΣ Χ. ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ
Πρόεδρος Δημ. Συμβουλίου Βεργίνας

Μητροπολίτης Γερβάσιος Σουμελίδης Από την Αργυρούπολη Πόντου στα Γρεβενά

Γράφει ο Γιάννης Καρατσιώλης

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αργυρούπολη, πρωτεύουσα της επαρχίας Χαλδίας, η οποία κατείχε το Ν.Α. τμήμα του μεγάλου νομού Τραπεζούντας, αποτελούσε πάντοτε αξιόλογο πολιτιστικό, οικονομικό και εκκλησιαστικό κέντρο της περιοχής και ήταν έδρα της ονομαστής Μητροπόλεως Χαλδίας και Χαιριάνων.

Μεγάλη εκκλησιαστική προσωπικότητα στη Χαλδία υπήρξε ο Μητροπολίτης Γερβάσιος Σουμελίδης (1864-1905), του οποίου προτομή κοσμεί τον χώρο της βιβλιοθήκης, της Ευξείνου Λέσχης Ναούσης, δημιούργημα της δραστηριότητας παροικίας των εν Ναούση Αργυρουπολιτών.

Β. Ο ΑΠΟ ΣΕΒΑΣΤΕΙΑΣ ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

Ανεψιός του προηγούμενου αναφερθέντος μεγάλου ιε-

ράρχου και φέρων το ίδιο όνομα ο Γερβάσιος Σουμελίδης γεννήθηκε στην Κρήνη το 1882 και με την προστασία του θείου του σπούδασε στο ελληνικό σχολείο Αργυρούπολεως, έπειτα εις την Ιερατικήν Σχολήν Καισαρείας και τέλος στην Θεολογική Σχολή της Χάλκης, απ' όπου αποφοίτησε το 1905.

Μόλις τελείωσε τις θεολογικές του σπουδές διορίστηκε καθηγητής και ιεροκήρυκας στην Αργυρούπολη και εργάστηκε με ζήλο και επιμέλεια επί μίαν πενταετία.

Το 1920 επειδή επέδειξε εξαιρετική δραστηριότητα, τοποθετήθηκε διευθυντής τους εις Πράσαρη του Πόντου Ιεροδιδασκαλείου.

Μετά δύο χρόνια κλήθηκε από τον μητροπολίτη Διδυμοτείχου και υπηρέτησε κοντά του ως αρχιερατικός επίτροπος μέχρις ότου, το 1914 αιχμαλωτίστηκε από του Βούλγαρους και οδηγήθηκε στη Βουλγαρία ως όμηρος.

Αφού απελευθερώθηκε λίγο αργότερα, ήλθε στην Κωνσταντινούπολη και χειροτονήθηκε επίσκοπος με τον τίτλο του Σεβαστείας και έγινε βοηθός εις τον τότε μητροπολίτη Νεοκαισαρείας Πολύκαρπο.

Ο τελευταίος του ανέθεσε την διαποίμανση του παφλαγονικού τμήματος της Μητροπόλεως του. Σε σύντομο όμως χρονικό διάστημα,

λόγω του Α' παγκοσμίου πολέμου, αναγκάστηκε να επιστρέψει στην Κωνσταντινούπολη, όπου του ανατέθηκαν από το Πατριαρχείο διάφορες αποστολές.

Γ. Η ΕΘΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ

Από το 1918 ο Γερβάσιος συγκέντρωνε τους νέους χριστιανούς που εργάζονταν σε τουρκικές οικογένειες και μετά ασχολήθηκε με την μεταφορά το χριστιανικού πληθυσμού της Κεντρικής Μ. Ασίας στα λιμάνια των ακτών της. Συνέβαλε αποφασιστικά στη διάσωση πολλών κειμηλίων, τα οποία αφού παρέλαβε από την περιοχή Κολωνίας κοντά στον Πόντο (όπου είχε σταλεί από το 1919 για την διαποίμανση των εκεί χριστιανών), μετέφερε στην Ελλάδα το 1924.

Στην Ελλάδα εργάστηκε με αυταπάρνηση για τους πρόσφυγες και την πνευματική τους στήριξη, κυρίως από την θέση του αρχιερατικού προϊσταμένου στη Νέα Κοκκινιά (Νίκαια) του Πειραιά υπό τον τότε Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Χρυσόστομο Παπαδόπουλο.

Τον Φεβρουάριο του 1934 η Ερά Σύνοδος τον εξέλεξε παμψηφεί στην Μητρόπολη Γρεβενών την οποία εποίμανε με σφραγισμένη και αγάπη. Κατά την δύσκολη κατοχική περίοδο ανάλωσε τον εαυτό του για την ανακούφιση των δεινώς χειμαζομένων κατοίκων της εκκλησιαστικής επαρχίας Γρεβενών, όπου και απέθανε την 16 Απριλίου 1943.

Το εκλεκτό αυτό τέκνο της Αργυρουπόλεως δεν μπορούσε να είχε διαφορετική εθνική και χριστιανική δράση από τον θείο και συνεπώνυμό του μητροπολίτη Χαλδίας και Χαιριάνων Γερβάσιον Σουμελίδη.

Πού είν' εκείνα τα καιρούς

Τα εξέργατα επέμν' ανε
γραμμένα σ' α χαρτία,
απέσ' σ' α ημερολόγια
δίχως να έχ'νε αξίαν.

Πού είν' εκείνα τα καιρούς
χρόνια ευλοϊμένα,
τα εξέργατα π' εκράνανε
όλα απ' έναν - έναν;

Τα κεμεντσιέδες έπαιζαν
έλεαν τραγωδίας,
σ' οσπίτια ατότε ελάσκουνταν
και απέσ' σ' α γειτονίας.

Εφτωχοί πα αν έτανε,
σ' όλα τα ονομασέας,
εθέκνανε απάν' σ' ο στόλ'
τα στίπα και τα ελαίιας.

Το ρακίν πα εβάλ' να νε
σ' α μικρά σ' α ποτήρια,
με την εγάπ' εποίνανε
τα' ολονών τα χατήρια.

Ατώρα ατά εκάτσαν κα,
έξέργον κι τερούνε,
άλλο κι πάνε και έρχουνταν
άλλο πόρτας κι κρούνε.

Την σενότιαν κι κρατούν,
τα' έναν τα' άλλο κ' εξέρ'νε,
απέσ' σ' α δικαστήρια
ο εις τον άλλον φέρν'νε.

Ατώρα οι φίλ' και οι σενεοί
άλλο το σιέρ κι σπίγγ'νε,
μόνον ας' ο τηλεφώνων
τα' ευχάντας ατου' στείλ'νε.

Ανθρώπ' εταουτεύτανε
κ' εφτάνε συντροφίαν,
πολλά καλά εχάθανε
με την τεχνολοϊαν.

Τα κάρτας, η Τηλεόραση,
Το ίντερνετ, τα κομπιούτερ,
την κοινωνίαν εχάλασαν
τσιατίνια θα ορθούται.

Ατώρα αν κι συνέρχουμεσ'
και αν κι αγληγορούμε,
άλλο κι θα προφτάνωμε
άλλο κι θα επορούμε.

Πώς θα ζουν' τα παιδιά μου'
ντο'θα ίν' ταν τα' εγγόνια,
η κοινωνία πώς θα εν'
με τα κάμποσα χρόνια;

Γιάννης Μιχαηλίδης
Καλανάρτσ' 2000

Σημ. "Αργοναύτης": Ο κ. Γιάννης Μιχαηλίδης με την παραστατική του ποιητική του δύναμη, το γνήσιο και τον καθαρό ρομανισμό, του μας δίνει μέσα σ' ένα έξοχο σύνολο αληθινών εικόνων και ζωηρών εκφράσεων άμεση αίσθηση ενός κόσμου που σιγά - σιγά χάνεται (αν δεν χάθηκε). Λυπάται κι αναρωτιέται "η κοινωνία πώς θα εν' μετά κάμποσα χρόνια;". Δικαιολογημένα αυτά τα συναισθήματα του αγαπητού φίλου κ. Γιάννη Μιχαηλίδη.

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας, όπως ήδη ανακοινώθηκε, πραγματοποίησε στη Στέγη (23-12-2000) μία καταπληκτική εκδήλωση που θα την θυμούνται όσοι την είδαν. Εγινε με αφορμή την υποδοχή μιας πολιτιστικής αποστολής του Συλλόγου "Ποντιακή Εστία" Μελβούρνης - Βικτώριας.

Το θέμα της ήταν "Χριστούγεννα στην Μητέρα Ελλάδα", αλλά αγάλιασε νοσταλγικά όλο το ποντιακό εορταστικό δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς, των Φώτων με συγκινητικές αναφορές και στον Ελληνισμό της διασποράς.

Η Διοίκηση της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας αισθάνεται την ηθική υποχρέωση να ευχαριστήσει θερμά όσους συνέβαλαν στην επιτυχία της, με οποιονδήποτε τρόπο, όπως:

1. Τους χορηγούς: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας, Δήμο Βεργίνας, Δήμο Μελίκης, Ράδιο "ΤΥΠΟΣ FM - 99,7", Vergina Travel, Μπουτάρη Α.Ε., Κέντρο "Γκαντιδη", ΑΛΜΜΕ και Νίκο Καραμανλίδη (Τυπογραφείο στη Ν. Νικομήδεια).
2. Τον ταλαντούχο στα πολιτιστικά δρώμενα και ιδιαίτερα της ποντιακής παράδοσης Κώστα Καραπαναγιωτίδη που είχε την όλη επιμέλεια.
3. Τους καλλιτέχνες (λυράρηδες): Χρήστο Σιαπανίδη, Αντώνη Καλατή, Γιώργο Σεβαστόπουλο, Ανδρέα Μαυρόπουλο, Θανάση Αντωνιάδη, Ανέστη Καραγκιοζίδη, Γιάννη Κοσιονίδη, Παναγιώτη Φουντουκίδη (σιλιάβρι) και Τάκη Γεωργιάδη (νταούλι).
4. Τους συντάκτες των κειμένων: Γιάννη Μελετίδη και Κώστα Ζουρουφίδη.
5. Τους χοροδιδασκάλους Μιχάλη Σουμελίδη, Γιάννη Πιλαλίδη και Βασιλή Ασβεστά.
6. Την αφηγήτρια Σοφία Χιονίδου και τον αφηγητή Σάκη Καρολίδη.
7. Την Ελένη Πιπερίδου για το ποίημά της με το οποίο χαιρέτησε τα ξενιτεμένα μας αδέρφια.
8. Τον σκηνοθέτη - ηθοποιό Οδυσσέα Γωνιάδη.
9. Την Βάσω Καραμήτσου (ζωγράφο) η οποία βρίσκεται διαρκώς στο πλευρό μας.
10. Τα μέλη του χορευτικού συγκροτήματος της αποστολής και το δικό μας χορευτικό και χορωδιακό συγκρότημα.
11. Την Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού που είχε την τεχνική υποστήριξη της εκδήλωσης.

Τέλος, ευχόμαστε ολόψυχα να συνεχιστεί παντού και πάντοτε με το ίδιο μεράκι, η προβολή της ελληνικής παράδοσης.

Οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου

- Πολύς λόγος γίνεται, ιδίως τα τελευταία χρόνια, για τους Κρυπτοχριστιανούς του Πόντου...

*Κρυπτοχριστιανούς στον Πόντο συναντάμε από το 1650, εξαιτίας του φανατισμού ορισμένων Τερεμπετζήδων. Είναι η εποχή που η Οθωμανική Αυτοκρατορία χωρίζεται σε Τερεμπετζήλίκια, δηλαδή σε τιμάρια ή θέματα. Μιλώντας δηλαδή με σημερινούς όρους, θα λέγαμε ότι τα Τερεμπετζήλίκια ήταν ο διοικητικός διαχωρισμός επαρχιών. Οι επικεφαλής Τερεμπετζήδες σε ορισμένες περιπτώσεις έδειξαν μεγάλο φανατισμό, ο οποίος εκφράστηκε με καταπίεση των Χριστιανών και εξαναγκασμό τους να εξολαμιστούν.

Μια μερίδα του χριστιανικού πληθυσμού εξολαμίστηκε προκειμένου να περιοίσει την οικογενειακή τιμή, την περιουσία και να διασφαλίσει την παραμονή στην πατρίδα τους. Κρυπτοχριστιανούς όμως δεν είχαμε μόνο στον Πόντο...*

- Για ποιες άλλες περιοχές μιλάμε;

Κρυπτοχριστιανούς είχαμε και στην Ηπειρο και στη σημερινή Αλβανία, την Κρήτη και την Κύπρο, απλώς στον Πόντο ήταν συγκεντρωμένοι οι περισσότεροι. Από το 1856 ως το 1910, που έγινε βέβαια η αποκάλυψη όλων των Κρυπτοχριστιανών του Πόντου, ολόκληρα χωριά γύρισαν στον Χριστιανισμό.

- Τι εικόνα περνούσαν οι Κρυπτοχριστιανοί προς τα έξω;

*Δημόσια ζούσαν με αμφίεση Μωαμεθανών και εκτός

σπιτιού συμμετείχαν επιδεικτικά σε μουσουλμανικές τελετές σαν να ήταν γνήσιοι μουσουλμάνοι.

Συνευρίσκοντο κρυφά σε άγνωστους για την εξουσία χώρους, όπου κρυφοί ιερείς έκαναν λειτουργίες και όλα τα μυστήρια της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Απέφευγαν όμως τα συνοικέσια με γνήσιους μουσουλμάνους με διάφορα προσχήματα, και έτσι οι γάμοι συνεχίζονταν μεταξύ τους. Μέσα στο σπίτι της, την Γκιουλμπαχάρ τη φώναζαν Μαρία, τη Φατμέ την αποκαλούσαν Τριανταφυλλιά. Αυτή η ιστορία κράτησε ως το Φεβρουάριο του 1856*.

- Τι συνέβη τότε;

Υπό την πίεση των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων, ο Σουλτάνος υπέγραψε το Χάτι - Χουμαγιούμ (σουλτανικό διάταγμα), με το οποίο κάθε Οθωμανός υπήκοος ήταν ελεύθερος να αλλάξει θρησκεία δίχως να κινδυνεύει στην κυριολεξία το κεφάλι του. Ο πρώτος που παρουσιάστηκε, το Μάιο του 1856, στον Πόντο για να γυρίσει και τυπικά στον Χριστιανισμό ήταν ο φύλακας του Ιταλικού Προξενείου της Τραπεζούντας, ο Πεχλίλ Τεκίογλου.

- Σήμερα στην Τουρκία υπάρχουν Κρυπτοχριστιανοί;

*Δεν υπάρχουν Κρυπτοχριστιανοί, με την έννοια των πιστών, κι αν υπάρχουν είναι η εξαίρεση που επιβεβαιώνει τον κανόνα. Υπάρχουν όμως οικγένειες οι οποίες είχαν ελεμτικό θρησκευτικό συναίσθημα και παρέμειναν εκεί, ως ήταν, χάριν της περιουσίας τους.

Σήμερα υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός Ποντοφώνων μουσουλμάνων στη Μαύρη Θάλασσα, των οποίων η σπουδάζουσα νεολαία στην προσπάθειά της να βρει απαντήσεις, παιδιά που επί 80 χρόνια νόμιζαν ότι μιλούσαν αρχαία τουρκικά, με τις επαφές που έγιναν την τελευταία εικοσαετία οδηγούνται στην αυτογνωσία ότι είναι Ρωμιοί*.

ANNA ΣΤΕΡΓΙΟΥ
"Ελευθεροτυπία"

Τι θα γίνει με τη γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας;

Του Βλάση Αγτζίδη*

Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Αρμενίων από το γαλλικό Κοινοβούλιο έχει ιδιαίτερη σημασία. Πρωτίστως, αποτελεί πράξη αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας από το γαλλικό κράτος, το οποίο -στα κρίσιμα χρόνια πριν από το '22- ενίσχυσε με κάθε τρόπο την οριστική εδραίωση του τουρκικού εθνικισμού στα πολεμικά οθωμανικά εδάφη.

Επιπλέον, η πράξη του γαλλικού Κοινοβουλίου επαναφέρει στη μνήμη των σύγχρονων κοινωνιών το Χριστιανικό Ολοκαύτωμα που πραγματοποιήσε ο τουρκικός εθνικισμός στις αρχές του 20ου αιώνα, μέρος του οποίου υπήρξε η Γενοκτονία των Αρμενίων.

Το παραγνωρισμένο αυτό Ολοκαύτωμα άρχισε το 1914 και ολοκληρώθηκε το 1924 με την περάτωση της ανταλλαγής των πληθυσμών, αποτέλεσμα της αναθεωρητικής Συνθήκης της Λωζάννης. Θύματα ήταν οι περισσότερες γηγενείς χριστιανικές ομάδες, πλην των λεγόμενων Φραγκολεβαντινών και των ελάχιστων Τουρκοορθόδοξων της Καππαδοκίας. Οι μονοφυσίτες (Αρμένιοι, Ασύριοι και λίγοι Καύρδοι), οι ορθόδοξοι (Ελληνες στον Πόντο, την Ιωνία, την Καππαδοκία και την Ανατολική Θράκη, καθώς και Αραβες, Σύριοι στον οθωμανικό Νότο), οι προτεστάντες (Αρμένιοι και Ελληνες) και οι καθολικοί (Αρμένιοι και Αραβες), ανέρχονταν σε τέσσερα εκατομμύρια περίπου.

Μετά το τέλος της μεγάλης ανθρωποσφαγής, λίγες μόνο δεκάδες χιλιάδες παρέμειναν στα πατρικά τους εδάφη. Οι Ελληνες που εξοντώθηκαν την περίοδο αυτή πιθανόν να ανέρχονται σε ένα εκατομμύριο άτομα.

Παρότι το γεγονός αυτό απεκρύβη μετά το '22 από την επίσημη Ελλάδα και παρά το άξιο πολιτικό και ιδεολογικό περιβάλλον, οι πρόσφυγες του '22 διατήρησαν την ιστορική τους μνήμη. Η πρώτη ελληνική ομάδα που διεκδίκησε τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας προερχόταν από τους πρόσφυγες του μικρασιατικού Πόντου.

Στις 6 Ιουλίου 1998 πραγματοποιήθηκε Διεθνές Συνέδριο στη Νέα Υόρκη με τίτλο "Genocide of Hellenes of Pontos (1914-1923)" (Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου). Οργανωτές του Συνεδρίου ήταν το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού - Παράρτημα Αμερικής, η Παμποντιακή Ομοσπονδία ΗΠΑ - Καναδά και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Στη συνέχεια, εκπρόσωποι ποντιακών Ομοσπονδιών και συλλόγων από την Ελλάδα, τις ΗΠΑ - Καναδά, την Αυστραλία, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Γεωργία, την Αρμενία, το Καζακστάν και την Κιργιζία, τη Γερμανία, την Ελβετία, τη Νότια Αφρική και τη Μεγάλη Βρετανία, μαζί με το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού και με εκπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων, κατέθεσαν Υπόμνημα στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ζητώντας τη διεθνή αναγνώριση.

Η συγκεκριμένη προσπάθεια ανοίγει τον δύσκολο δρόμο για τη διεκδίκηση της διεθνούς αναγνώρισης της συνολικής ελληνικής Γενοκτονίας που πραγματοποιήθηκε εις βάρος των ελληνικών πληθυσμών της Δυτικής Μικράς Ασίας, του Πόντου και της Ανατολικής Θράκης και την καταγραφή της στη συλλογική μνήμη της Ανθρωπότητας.

Καθημερινή

***Ο κ. Βλάσης Αγτζίδης είναι διδάκτωρ σύγχρονης Ιστορίας.**

Άλλη μια αναγνώριση

Είναι γεγονός ότι πολλές φορές η αναγνώριση έρχεται από εκεί που δεν το περιμένεις και ξαφνιάζει με το εύρος της.

Ο λόγος για τον ιστορικό της Βέροιας και της ευρύτερης Μακεδονίας κ. Γ. Χιονίδη του οποίου το βιογραφικό φιλοξενείται στην εβδομαδιαία πολιτιστική εφημερίδα Θεσ/νίκης "Το Οραμα" (Σάββατο 2 Δεκεμβρίου).

Κάθε βδομάδα λοιπόν η συγκεκριμένη εφημερίδα στην στήλη "Θεσσαλονίκη πρόσωπα Μηνέμας..." μέσα από το φακό του Μ. Μπαρμπουνάκη παρουσιάζει πρόσωπα που ξεχωρίζουν για το έργο και την προσφορά τους στον Βορειοελλαδικό χώρο.

Η αναφορά στον Γ. Χιονίδη αποτελεί ασφαλώς άλλη μια αναγνώριση στο πρόσωπο, στο έργο και στην προσφορά του.

Δεν θα είχαμε να προσθέσουμε τίποτα αν δεν γνωρίζαμε πως για τον Γ. Χιονίδη δεν αρκεί να αμιλούμε για όσα έχει πράξει.

Πρέπει κάποτε να σκεφθούμε εκείνα που εμείς δεν του αποδώσαμε, ως ελάχιστο "αντίδωρο" για όσα αυτός απλόχερα μας προσέφερε.

Όμως αυτό απαιτεί γενναιότητα και ίσως έχει κόστος για αρκετούς από εμάς. Γι' αυτό και πάντα κρυβόμαστε πίσω από τα ανώδυνα. Όμως έτσι δεν κάνουμε τίποτα άλλο, από το να κρύβουμε τις ενόχες μας και τα λάθη μας.

Κ.Α.

Αναδημοσίευση από τη "Μακεδονική", Φυλ. της 14/12/2000.

Σημ. "Αργοναύτης": Επικροτούμε κι εμείς, με τη σειρά μας αυτήν την αναγνώριση.

Ο αγαπητός συνεργάτης κ. Γιώργος Χ. Χιονίδης είναι μια πηγή αστείρευτης πνευματικής προσφοράς στον τόπο μας.

Είμαστε υπερήφανοι για τον ΓΙΩΡΓΟ Χ. ΧΙΟΝΙΔΗ.*

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας Συγχαίρει τον δάσκαλο Φ. Κουτσουπιά

Διδάκτορας της Ιστορίας αναγορεύτηκε ο δάσκαλος κ. Φώτης Κουτσουπιάς από την Παιδαγωγική Σχολή του ΑΠΘ για το ερευνητικό του έργο σχετικά με την πολιτιστική παράδοση του ποντιακού ελλητισμού. Για την επιτυχία του αυτή η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας τον συγχαίρει με την παρακάτω επιστολή:

*Αγαπητέ μας Φώτη,

Η εκθαμβωτική λάμψη της πολιτιστικής παράδοσης του Ποντιακού Ελληνισμού δεν μεταλαμπαδεύεται στις κατοπινές γενιές μόνο με το χορό ή το τραγούδι. Χρειάζεται μία πολυδιάστατη σε βάρος έρευνα και σωστή προβολή του μεγαλείου της.

Ετσι μόνο θα διατηρηθεί, σε κάποιο βαθμό, στα δύσκολα χρόνια που ζούμε. Το γεγονός ότι ολοκληρώσατε επιτυχώς ένα τέτοιο πολυσήμαντο ερευνητικό έργο, που αφορά την περιοχή Χαλδίας, δείχνει πόσο συγκλίνουν οι απόψεις μας γύρω από το θέμα αυτό.

Θερμά συγχαρητήρια για την αναγόρευσή σου σε διδάκτορα της Ιστορίας από την Παιδαγωγική Σχολή του Α.Π. Θεσσαλονίκης. Αλλά το πόνημά σου, πέρα από την επιτυχία αυτή, αξίζει και ένα μεγάλο ευχαριστώ εκ μέρους της Εύξεινου Λέσχης για την επιλογή του θέματος.

Ευχόμαστε πάντα επιτυχίες στα πλαίσια των αιώνων ηθικών αξιών.

Με πολλή και πηγαία εκτίμηση

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ι. Μιχαηλίδης

Ο Γεν. Γραμματέας

Μ. Γερασιμίδης*

Ένας αξιοζήλευτος χαρισματικός νέος

Από την Εύξεινο Λέσχη Βέροιας ανακινώθηκαν τα πιο κάτω:

"Τον γνωρίσαμε από μικρό παιδί μαζί με τον πατέρα του ερχόταν στα καλλιτεχνικά τμήματα της Ευξείνου Λέσχης να μηθεί στο πνεύμα της ποντιακής παράδοσης. Γαλουχήθηκε μέσα σε μία οικογένεια με καλές αρχές.

Ο παππούς αλλά και ο πατέρα του είχαν έρωτα με την ποντιακή λύρα. Έτσι ο Μακούλης από τη νηπιακή του ηλικία, ένωσε τα πρώτα σκιρτήματα και έπλαθε πύρινα όνειρα γύρω από το όργανο αυτό. Είχε σαν πρότυπο τον ανεπανάληπτο Γώγο που καθιέρωσε τη λύρα σε μουσικό όργανο.

Φιλοδοξούσε να φτάσει πολύ ψηλά. Μαθητής ακόμα του δημοτικού σχολείου γοήτευσε με τη γλυκόλαλη λύρα στο χέρι. Έδειξε το ταλέντο του σε δύσκολα προγράμματα υψηλού επιπέδου εντός και εκτός της χώρας. Καταξιωμένοι καλλιτέχνες τον θεωρούσαν ένα από τα πιο λαμπερά ανερχόμενα αστέρια.

Για όλους εμείς ήταν το παιδί θαύμα. Είχε δε ενδιαφέρουσες προτάσεις και από τον απόδημο ελληνισμό. Ο μικρός Μακούλης, πέρα από τη λύρα, είχε και άλλα όνει-

ρα. Ήθελε να γίνει γιατρός. Τελικά τον κέρδισε ο ευρύτερος τομέας της μουσικής. Με την εργώδη προσπάθεια που κατέβαλε, την υπομονή και επιμονή του έφτασε στη δυσπρόσιτη κορυφή των ονείρων του. Σήμερα, είναι ένας ταλαντούχος μουσικός με πολυετείς σπουδές στην Αγγλία. Πάνω όμως απ' όλα, διατηρεί άφθαρτο το ψυχικό του μεγαλείο.

Λες και δεν πέρασε μέσα από το αμαρτωλό καμίνι της σκληρής πραγματικότητας. Έχουμε την πεποίθηση ότι με τους ήχους της μουσικής θα εξευγενίζει τις ψυχές των ανθρώπων βάζοντας έτσι ένα μικρό λιθαράκι για μία διαφορετική κοινωνία.

Προς τιμήν του η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας οργάνωσε (12-1-2001) μία συγκινητική δεξίωση. Φέραμε κοντά του και παιδιά του τμήματος νέων.

Όχι φυσικά για ένα πιάτο φαγητό που όλοι βρίσκουν στα σπίτια τους. Θέλαμε να περάσουμε κάποια καυτά μηνύματα στους παρευρισκόμενους νέους με αφορμή το παράδειγμα ζωής του Μακούλη. Πράγματι το παράδειγμα ήταν ηχηρό και βοήθησε τους ομιλητές να προβληματίσουν θετικά μικρούς και μεγάλους.

Τελευταίος πήρε το λόγο και έκλεισε τον κύκλο των ομιλιών ο τιμώμενος Ματθαίος. Η πρώτη του κουβέντα ήταν: "Ευχαριστώ από τα βήθη της ψυχής μου τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ.κ. Παντελεήμονα. Δίχως τη γενναία του οικονομική στήριξη δεν θα μπορούσα να πραγματοποιήσω το μεγάλο μου όνειρο".

Πληροφορούμε τον τιμώμενο Ματθαίο ότι στη χώρα μας χάνονται λογής - λογής σπάνια ταλέντα φτωχών οικογενειών. Ας μας συγχωρήσει ο Σεβασμιώτατος για την αποκάλυψη μιας αγαθοεργίας που έγινε σύμφωνα με το πνεύμα του "μη γνώτω η αριστερά τι ποιεί η δεξιά σου". Έχουμε όμως την αίσθηση ότι ορθώς πράττουμε.

Είναι επιτακτικό αίτημα των καιρών η σωστή προβολή κάθε είδους ανθρωπιστικής φιλανθρωπίας. Σήμερα το παιδαγωγικό περιβάλλον έχει αλλάξει. Η οικογένεια, το σχολείο δεν παίζουν πια κυρίαρχο ρόλο

στην ανατροφή των νέων. Τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης είναι εκείνα που διαμορφώνουν το κλίμα μέσα στο οποίο ζει ο καθένας μας.

Δυστυχώς τα παντοδύναμα αυτά μέσα δεν βρίσκονται, κατά κανόνα, σε καλά χέρια. Προβάλλουν κατά κόρον τα μικρά και ασήμαντα. Αυτά που βλέπουν τον άνθρωπο. Αυτά που αποδυναμώνουν τον ηθικό ιστό της κοινωνίας μας. Σπανίως ασχολούνται με την όμορφη πλευρά της ανθρώπινης κοινωνίας.

Έχει ακόμα η Ελλάδα στα σπλάχνα της υγιείς δυνάμεις που δίνουν καθημερινά αξιομίμητα παραδείγματα συμπεριφοράς. Δεν είναι γύρω μας όλα μαύρα. Δεν ισοπεδώθηκαν τελείως οι αιώνιες ηθικές αξίες από την καλπάζουσα κοινωνική διαφθορά. Καιρός είναι να βγάλουμε προσεκτικά στο φως της δημοσιότητας αυτή τη λάμψη που αποτελεί όαση ελπίδας για ένα καλύτερο αύριο.

Ευχόμαστε για κάθε Μακούλη να γίνει και μία τιμητική δεξίωση προκειμένου να στείλουμε στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα μηνύματα μείζονος σημασίας στα δύσκολα χρόνια που ζούμε.

**Για το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ευξείνου Λέσχης
Ο Πρόεδρος
Γιάννης Μιχαηλίδης
Ο Γεν. Γραμματέας
Μιχάλης Γερασιμίδης"**

Προλήψεις - Δεισιδαιμονίες και μαγικές συνήθειες

Οι σπουδαιότερες από τις προλήψεις - δεισιδαιμονίες και μαγικές συνήθειες που επηρέαζαν τον ποντιακό λαό, ήταν:

1. Το κλαυθμηριστό ούρλιασμα του σκύλου του σπιτιού. Το θεωρούσαν κακό οιννό, που σήμαινε πως θα πεθάνει ο νοικοκύρης του σπιτιού ή και κάποιος από την οικογένεια. Το σκυλί που ούρλιαζε (εγουρνούσαν) το σκότωναν ή κάρφωναν κανένα μαχαίρι στη γη ή και ακόμη αναποδογύριζαν κανένα παπούτσι, για να αποφύγει το θάνατο.
2. Το κράξιμο του κόρακα πάνω από κάποιο σπίτι. Το θεωρούσαν άλλοτε καλό και άλλοτε πάλι κακό σημάδι. Παρατηρούσαν τις διάφορες κινήσεις του και, όταν τις ερμήνευαν για κακές, τον έδιωχναν με τις πέτρες.
3. Το λάλημα του πετεινού από βραδής. Ήταν ένα σημάδι κακό, που σήμαινε αρρώστια ή αλλαγή του καιρού. Πίστευαν πως η κότα που λαλούσε σαν πετεινός προμηνούσε θάνατο. Γι' αυτό την έσφαζαν αμέσως.
4. Τα συνεχή γαυγίσματα των σκύλων, τα ουρλιαχτά των τσακαλιών και τα ξεψειρίσματα των πτηνών ή των ορνίθων τα θεωρούσαν σημάδια αλλαγής του καιρού.
5. Η φωνή της κουκουβάγιας, που ακουγόταν πάνω από τη σκεπή του σπιτιού, ήταν κακό σημάδι, που σήμαινε πως ο άρρωστος της σπιτιού θα πέθαινε. Για να αποφύγουν το θάνατο έδιωχναν αμέσως την κουκουβάγια και θυμιάτιζαν το σπίτι.
6. Το χλιμίντρισμα του αλόγου ήταν ένα κακό σημάδι για τον νοικοκύρη του.
7. Οι κλειστές γραμμές του χεριού φανέρωναν αποτυχίες, δηλαδή οι δρόμοι της ζωής εκείνου που τις είχε ήταν κλειστοί.
8. Το παίξιμο του μαπιού, το βούϊσμα των αυτιών, το κόψιμο του δρόμου από φίδι, τα θεωρούσαν κακά σημάδια.
9. Το σπάσιμο γυάλινου σκεύους, ήταν ένα σημάδι που φανέρωνε πως το κακό έφυγε (εδέβεν έναν γατάν).
10. Τα μυρμήγκια στο σπίτι τα θεωρούσαν ευλογία, γιατί θα τους έφερναν πλούσια σοδειά.
11. Η κρεμασμένη αράχνη (τσάντσαρον), σήμαινε πως θα λάβαιναν γράμμα.
12. Η μαύρη ελιά στο πρόσωπο ήταν σημάδι απλοχέρη ανθρώπου (μαρτ.)
13. Οι δυο κορυφές (τεπέδας) του κεφαλιού, φανέρωναν σε εκείνο που τις είχε ότι θα χήρευε και θα έπαιρνε δεύτερη γυναίκα.
14. Το τριχωτό σώμα ήταν ένδειξη παλικαριάς και ανδρισμού.
15. Το ξύσιμο (τσάφισαν) του αριστερού χεριού, ήταν σημάδι που έφερνε χρήματα.
16. Τα όνειρα τα πίστευαν και προσπαθούσαν να τα ερμηνεύουν. Ακόμη πήγαιναν και στους ειδικούς, όταν δυσκολεύονταν να τα εξηγήσουν. Της Κυριακής το όνειρο το πίστευαν ότι θα έβγαине αληθινό και μάλιστα γρήγορα.
17. Η έκλειψη του ήλιου ήταν σημάδι πως θα γινόταν πόλεμος.
18. Το ουράνιο τόξο (ταραήλ). Πίστευαν πως όποιοι περνούσε κάτω από το τόξο, θα άλλαζε φύλο (γύργλας).
19. Η βροχή. Για τη βροχή πίστευαν πως την έστελνε ο Θεός. Οσο για τις βροντές και τις αστραπές, πίστευαν πως προέρχονταν από το άρμα του Προφήτη Ηλία, που έτρεχε στον ουράνιο θόλο.
20. Το ποδαρικό της ημέρας και του νέου έτους. Πίστευαν πως ένα κακό ποδαρικό στο σπίτι θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις. Το ίδιο πίστευαν και για το χερικό (χερικό). Ένα καλό χερικό θα πολλαπλασίαζε τα έσοδα.
21. Τα σπαραχτικά γέλια, φανέρωναν πως κάτι κακό θα γινόταν σε εκείνο που γελούσε ή στην οικογένειά του. Για να αποφύγουν το καλό έλεγαν: "Σο καλόμ' σο καλό μ".

Γιάννης Μελετιδής

Η Ρωμανία
κί' αν επέρασε
ανθεί και
φέρει κί' άλλο

Τώρα απειλούνται και από Ποντιακό Ζήτημα...

ΑΓΚΥΡΑ

Του Αρη Αμπατζή

Μέχρι και "έντονος δραστηριότητες της Ελλάδας γύρω από το Ποντιακό Ζήτημα" και "εδαφικές διεκδικήσεις των Ασύριων στη Νοτιοανατολική Τουρκία", επιστρατεύει ο κύριος μηχανισμός λήψης αποφάσεων της Τουρκίας, το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας (ΣΕΣ), προκειμένου να ε-

παναφέρει στο προσκήνιο την κλασική "θεωρία απειλών", πάντα σε συνδυασμό με τις αντιευρωπαϊκές κορόνες.

Η πατροπαράδοτη "υλεκτάνη" του "βαλλόμεθα πανταχόθεν" είναι το περιεχόμενο της έκθεσης που ετοίμασε το τουρκικό ΣΕΣ και παρουσιάστηκε στην τελευταία του συνεδρίαση την περασμένη Τετάρτη.

Στην έκθεση υπογραμμίζεται η "χρονική σύμπτωση" των "επιθέσεων που δέχεται η Τουρκία το τελευταίο διάστημα" και γίνεται λόγος για την υπόθεση της γενοκτονίας των Αρμενίων, το Ποντιακό, τους Ασύριους και το ότι "σχεδόν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες ζητούν από την Τουρκία, αυτά που ζητεί και το Εργατικό Κόμμα Κουρδιστάν (ΡΚΚ)".

Το τελευταίο είναι η "φωτογραφία" της άποψης που έχουν οι στρατιωτικοί για την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας. Ο όρος "έκθεση του ΣΕΣ" μεταφράζεται ως έκθεση των στρατιωτικών.

Η κλασική "θεωρία απειλών" ήταν στο προσκήνιο ειδικά μετά τη συνεδρίαση του ΣΕΣ τον Οκτώβριο του 1997, στην οποία είχε εγκριθεί η νέα μορφή της "στρατηγικής βίβλου" της Τουρκίας, όπου αναφερόταν ότι βασικοί εξωτερικοί εχθροί της Τουρκίας "είναι η Ελλάδα και η Συρία".

Την περίοδο που ακολούθησε, είχαν δει το φως της δημοσιότητας διάφορα σενάρια περί "ανακίνησης του Ποντιακού Ζητήματος", πάντα με δημοσιεύματα του τουρκικού Τύπου που στηρίζονταν σε διάφορες εκθέσεις.

Σε σχετικό της σχόλιο η τουρκική ηλεκτρονική εφημερίδα "Μεδιακροϊκ" αναφέρεται στην πρόσφατη έκθεση του ΣΕΣ και το "Ποντιακό Ζήτημα" και διατυπώνει το ερώτημα "για ποιο λόγο τότε δεν συναντήσαμε μέχρι σήμερα στον τουρκικό Τύπο ειδήσεις σχετικά με τις εν λόγω δραστηριότητες".

Σύμφωνα με το δημοσίευμα "υπάρχουν δύο ενδεχόμενα.

Ή οι εφημερίδες δεν είδαν αυτές τις έντονες δραστηριότητες και συνεπώς δεν έκαναν το καθήκον τους ή δεν υπάρχει καμία σοβαρή κατάσταση, κανένας κίνδυνος προς αυτή την κατεύθυνση. Εάν ισχύει η δεύτερη περίπτωση, μπορούμε κάλλιστα να πούμε ότι ο Τύπος έχει γίνει μέσο για την προπαγάνδα ενός οργανισμού που είναι εκτός του χώρου των ΜΜΕ. Δικαιολογείται μήπως ο Τύπος εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι πρόκειται για ο-

ργανισμό "εθνικό"; Όχι δεν δικαιολογείται.

Είμαστε λοιπόν ενώπιον ενός ζωντανού

παραδείγματος που δείχνει πως ο Τύπος σε περιπτώσεις που προβάλλει πληροφορίες δίχως να τις εκτιμήσει, μπορεί να λειτουργήσει ως προπαγανδιστικό μέσο, ως ένα μικρόφωνο".

"Ελευθεροτυπία"
2-12-2000

Ακριτικά τραγούδια

1.Θρήνος για πάρσιμο της πάλης

Την Πάλην οντάν όρζινε ο Έλλεν Κωσταντίνον, είχαν πορτάμους δίκλωπους, αφέντες φοβεταίρους, είχαν αφέντην σερασκέρ, τον Μέγαν Ιωάννην. Εκείνος είχε σύνοδον Ρωμαίους δωδεκάραν, εκείνον είχαν μαχημέν Ρωμαίους αφεντάδες. Εκείν' κι' έκριναν δίκαια, έδωκεν τα κλειδιά. Εκλείδωσαν τα εγκλησιάς και την Αγία Σοφίαν. Χρόνους έρθαν κ' επέρασαν, καιροί έρθαν κ' εδέβαν, 'νεσπάλθεν το κλειδίν αθες κ' επέμμεν κλειδωμέν. Θελ' απ' του ουρανού μάστοραν και από γην αργάτεν.

2.Πουλόπο μ' έρθεν Ανοιξη

Πουλόπο μ' έρθεν Ανοιξη κ' εσύ 'κι δελαϊδίεις, πουλόπο μ' εσύ ντ' έπαθες κι αφήντζ την τραγωδιαν, Με ται πολλούς έφυγα 'γω σ' έναν άνοικο όρος. Αητέντες έρθεν κ' επέρασεν σια άς την φωλέα μ', εκράνεν και στα χέρια του παλληκαρί βραχιόναν ατόν εγώ ερώτσα: Πού εύρες τη βραχιοναν, Απές στου κάστρου σ' την αυλιαν με σπαθοκονταρέας Εκεί κείται ο Γιώργης σου σπαθοκονταρισμένος, Στο πάραν, το αντίπεραν εις το κρύον πεγάδιν, κατέβα δράκοι Έλληναι και δεκαετα ποπάδες, κ' είχαν τον μέγαν άρχονταν, τον δράκον Ιωάννην. Κι άς την λαλιάν της σπάθιας ατ' εσειούτον ο κάστρον, σαρακενούς επέντεσαν στου Ρωμανού τον κάμπον, σου ήλιου το βασιλεμαν στην παραποταμέαν.

Παλιό παιδικό χορευτικό τμήμα της Ε.Λ.Β.

ΛΑΟΣ ΑΓΙΩΝ

Πόντιοι Έλληνες
Λαός ευλογημένος από τον Χριστό.
Στο πέρασμά τους στους αιώνες
σπίτια, πατρίδες, εκκλησίες κι οικογένειες
Χτιζουν παντού, σαν τα πουλιά του Ουρανού.
Πόντιοι!
Πρόσωπα καθαρά
γεμάτα καλοσύνη και ευγένεια,
που οι καρδιές τους
μας θυμίζουμε
Τράπεζες φιλοξενίας του Αβραάμ!
Πόντιοι!
Πρότυπα εργασίας,
Εντιμότητας κι αγάπης,
Υπόδειγμα σ' όλους εμάς,
Σ' όλη την Οικουμένη,
που έχασε τον δρόμο τον σωστό
για λίγα "αργύρια".
Πόντιοι!
Λαός αδαύλωτος και δυνατός
μεσ' τους αιώνες,
περήφανος, σπουδαίος και φιλότιμος.
Λαός που ξέρει μόνο
Ν' αγαπά και να βοηθά τον διπλανό του.
Πόντιοι!
Λαός Αγίων.
Πόντιοι Έλληνες!
Αριστείδης Γεωργίου
(Τρίτο παγκόσμιο βραβείο ποίησης έτους 1995)
"Μαχητής" Κιλκίς, 14-11-2000

Επιστολή από την Αυστρία

Αγαπητοί μου συμπατριώτες! "Χριστός γεννέθεν χαρά στον κόσμο!"
Για τις Αγίες αυτές ημέρες των Χριστουγέννων και για το νέο έτος "2001" σας εύχομαι όλους γενικά χρόνια πολλά και κάθε καλό που προσπαθείτε για την ποντιακή μας γενιά και παράδοση.
Ιδιαίτερα θα ήθελα να συγχαρώ εσάς κύριε Μελετιδη για τα ωραία δημοσιεύματά σας.
Επίσης συγχαίρω και τον κύριο Χιονιδη και τον κύριο Μιχαηλιδη. Τον κύριο Μιχαηλιδη με ιδιαίτερη συμπάθεια, διότι η μόνα είναι το γένος Μιχαηλιδη.
Και πάλιν Χρόνια Πολλά
Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Κούλα Γιαλαμά
Υ.Γ. Σας εσωκλείω και 5.000 δραχ. για την εφημερίδα ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ της Ευζείνου Λέσχης Βέροιας για το έτος 2001.
Γιá σας
Σημ. "Αργοναύτη": Ευχαριστούμε την αγαπητή μας συμπατριώτισσα για τα καλά της λόγια και για την οικονομική συνδρομή της στον "Αργοναύτη".

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΟΝΤΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Γράφει ο Νίκος Ιωσηφίδης
Μαθηματικός - Φροντιστής

Το Σάββατο 2 Δεκεμβρίου 2000 είχα τη χαρά να παρευρεθώ στο χορό του Συλλόγου Ποντίων φοιτητών και σπουδαστών Θεσσαλονίκης που έγινε στη φοιτητική Λέσχη.

Ο χορός αυτός καθιερώθηκε να γίνεται το πρώτο Σάββατο κάθε Δεκεμβρίου και αποτελεί κορυφαίο γεγονός στα Ποντιακά τεκταινόμενα λόγω του δυναμισμού και της μεγάλης συμμετοχής των φοιτητών και μη. Η χαρά και η συγκίνηση που ένιωσα ήταν απερίγραπτη.

Πρώτα γιατί θυμήθηκα τις παλιές καλές μέρες που ήμουνα και εγώ φοιτητής (1968-1972), αλλά και επειδή βρέθηκα μέσα στα όμορφα και ολοζώντανα νιάτα σε συνθήκες ευφορίας και αξέχαστου κεφιού.

Ακόμη συνάντησα πρόσωπα του τότε Ποντιακού χορευτικού συγκροτήματος που είχα να δω από το 1969. Έτσι θέλησα να εξωτερικεύσω τα συναισθήματά μου αυτά, αλλά και να κάνω γνωστά κάποια πράγματα που τιμούν τον χώρο μας και τη νεολαία μας και πρέπει να είναι παραδείγματα προς μίμηση.

Αντίθετα με την ισοπέδωση που ελλοχεύει η παγκοσμιοποίηση, ο Σύλλογος Ποντίων φοιτητών και σπουδαστών Θεσ/νίκης στέκει όρθιος προβάλλοντας στον κίνδυνο αυτό για ασπίδα την υπέροχη παράδοσή μας που φαίνεται άτρωτη στο πέρασμα του χρόνου και του Αμερικανοευρωπαϊκού "εκουγχρονισμού".

Ο Σύλλογος ιδρύθηκε το 1959. Πρόεδρος του είναι ο Θεόφιλος Αφουξενίδης, τελειόφοιτος φοιτητής του τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας του οποίου η συμβολή, το πάθος και η αγάπη για τον Σύλλογο και η εντονότατη δραστηριότητά του τον κάνουν αναντικατάστατο. Κατάγεται από το Μενίδι της Αθήνας. Οι ρίζες του κρατούν από το Παρτίν Τραπεζούντας (περιοχή Κρώμνης). Ταμίας του Συλλόγου είναι ο Γιώργος Αναστασιάδης επίσης τελειόφοιτος της Γεωπονικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης.

Το γλέντι άρχισε γύρω στις 10 π.μ και τελείωσε στις 8:30 π.μ της επόμενης μέρας, αλλά για τους φανατικούς το γλέντι συνεχίστηκε με παρακάθ ως τις 10 π.μ. Πάνω από 1300 άτομα κατέκλυσαν την αίθουσα του χορού. Από την μακρινή Αλεξανδρούπολη από την πιο μακρινή Κρήτη, Καστοριά, Βόλο, Γιάννενα, Άρτα, από όλη την Ελλάδα ήρθαν για το μεγάλο αυτό γεγονός. Παρούσα και η κοντινή Βέροια με τρεις - τέσσερες παρέες. Η τεράστια πίστα δεν μπόρεσε να χωρέσει όλο τον κόσμο που χόρευε ασταμάτητα λες και κάποιος αόρατος θεός τους κρατούσε όρθιους και ακούραστους όλες εκείνες τις αξέχαστες ώρες.

Μέτρησα 82 άτομα μόνο στον εξωτερικό κύκλο κάποιου χορού και δεν μπόρεσα να μετρήσω πόσοι ακόμη χορευτές υπήρχαν στους εσωτερικούς κύκλους. Πατείς με πατώ σε ήταν η πίστα και βελόνα δεν έπεφτε. Η μουσική ανεπανάληπτη. Πως θα μπορούσα να περιγράψω τα γεγονότα ώστε να μην τα υποβαθμίσω!

Τα συναισθήματα εκείνης της νύχτας δεν περιγράφονται με λόγια και παραλληλισμούς. Μόνο όποιος ήταν μέσα στα γεγονότα μπορεί να καταλάβει τι ακριβώς θέλω να πω. Η μοναδικότητα των στιγμών εκείνων δεν επιτρέπουν στον αναγνώστη να καταλάβει τα γραφόμενά μου.

Με λίγα και πολύ πενιχρά και επιφανειακά λόγια, θα πω πως το μεγαλείο της βραδιάς ή-

ταν ο μεθυστικός ήχος της λύρας και του παραδοσιακού νταουλιού. Και όχι μόνο.

Όλα τα παραδοσιακά μουσικά όργανα (αγγείον (γκάιντα), γαβάλ (φλογέρα)) ήταν εκεί σε μια μουσική πανδαισία σε μια μοναδική αρμονία που δεν άφησαν κανένα ασυγκίνητο. Ακόμη η παρουσίαση από τον Θεόφιλο, την ψυχή της εκδήλωσης.

Άλλα στα Ελληνικά και άλλα στα Ποντιακά, με φλογερό πάθος και αγάπη για αυτό που επιτελούσε εκείνες τις αξέχαστες ώρες, το υπέρτατο καθήκον προς την παράδοση.

Στα πρόσωπα όλων, από τον πιο μικρό ως τον πιο ηλικιωμένο διέκρινα μια απέραντη ικανοποίηση, ένα διαρκές χαμόγελο μια ολοφάνερη ευτυχία. Στα πρόσωπα των μεγαλύτερων μπορούσα να διακρίνω μια συγκίνηση ανάλογη με αυτήν που ένιωθα και εγώ ενθουσιάζοντας άλλες χρυσές εποχές χωρίς το σημερινό άγχος και τα προβλήματα της εποχής.

Κάτι που με χαροποίησε ιδιαίτερα και δεν μπορώ να το βρω σήμερα στην πόλη μου (Βέροια), ήταν το παραδοσιακό στυλ του χορού.

Δεν υπήρχε τίποτα περισσότερο από Ποντιακό τραγούδι και χορό. Ούτε μουζούκια ούτε ηλεκτρικές κιθάρες ούτε αρμόνια. Και πιστέψτε με κανείς δεν αισθάνονταν καμία έλλειψη. Όλοι ήσαν ικανοποιημένοι με αυτό που είχαν. Απολάμβαναν την κάθε στιγμή όπως και εγώ. Όλα ήταν τέλεια. Η παράδοση ήταν ο νικητής της βραδιάς. Τα λαϊκά και τα χειρίστα Ευρωπαϊκά και Αμερικάνικα τραγούδια δεν είχαν καμία θέση τη βραδιά εκείνη. Η κεμεντζέ και το ταούλ αρκούσαν να κορέσουν κάθε επιθυμία.

Μου έκανε μεγάλη εντύπωση ότι τα νέα μας παιδιά γνωρίζουν πάρα πολλούς χορούς και τραγούδια. Αμφιβάλλω αν οι παλιότεροι γνωρίζουν περισσότερα. Ο χορός και το τραγούδι μεταλαμπαδεύονται στις νεότερες γενιές με μεγάλο πάθος και αγάπη αντί να εκφυλίζονται όπως συμβαίνει με πολλά άλλα στοιχεία της παράδοσής μας. Το τραγούδι συντηρεί τη γλώσσα που πιέζεται να ξεχαστεί αλλά και αυτή αντέχει ακόμα.

Το χορευτικό του Συλλόγου αποτελούμενο από 28 χορευτές ανέβασε το θερμόμετρο στα ύψη. Τοτσιμεντένιο πάτωμα έτρεμε κάτω από τα συγχρονισμένα πόδια τους και τα χειροκροτήματα και οι επευφημίες των θαμώνων σκέπαζαν τους ήχους των τεράστιων μεγαφώνων.

Ο τελευταίος χορός Σέρα έκανε τις καρδιές όλων να σπαρταρούν από ρίγη συγκίνησης. Δεκατρείς χορευτές σε απόλυτο συγχρονισμό και ακρίβεια απόδειξαν ότι η Ποντιακή ψυχή παρά τους εγκληματικούς και απάνθρωπους διωγμούς και κατατρογμούς που υπέστη με τη βοήθεια και την υποστήριξη των "συμμάχων" μας ποτέ δεν υποτάχθηκε. Η λεβεντιά και η παλικαριά του

χορού με έκαναν να δακρύσω. Τα κορμιά των χορευτών έτρεμαν στον ξέφρενο ρυθμό του χορού.

Οι βρυχηθμοί και οι κραυγές των χορευτών δημιουργούσαν μια πολεμική ατμόσφαιρα και ένα έντονο αίσθημα περηφάνιας για την καταγωγή μας, για τους χορούς μας και για τον πολιτισμό μας.

Λύρα για το χορευτικό αλλά και για το κοινό, έπαιξε ο Κώστας Τσαβδαρίδης από το Κίζαρι Κομοτηνής και νταούλι ο Γιάννης Πολυχρονίδης και ο Σάββας Καρακασίδης.

Οι καλλιτέχνες για το κοινό πολλοί και καλοί. Ο εξάμετρος λυράρης και τραγουδιστής Κώστας Θεοδοσιάδης από Πρασινάδα Δράμας (τραγουδι), ο Παναγιώτης Κογκαλίδης από Δράμα (λύρα), ο Αντώνης Παπαδόπουλος από Αμφίπολη Σερρών (λύρα και τραγούδι, καταγωγή Ακ Νταγ Ματέν), Γιάννης Κουρτίδης (του κέντρου Παρακάθ, τραγούδι), από Αρετή Λαγκαδά. Αγγείο και γαβάλ έπαιξε ο Γιάννης Αραμαντιδής. Ας με συγχωρήσουν όσοι καλλιτέχνες ξέχασα ενδεχομένως να τους αναφέρω.

Τα έσοδα του χορού προορίζονται για την αγορά ιδιόκτητης στέγης του Συλλόγου. Χαλάλι τους, είχαν και φθινό εισιτήριο.

Στο χορό παραβρέθησαν επίσημοι και πολλοί άνθρωποι των γραμμάτων που τιμούν το χώρο μας. Μεταξύ αυτών ο Πρύτανης του ΑΠΘ Μιχάλης Παπαδόπουλος, ο Θωμάς Σαββίδης καθηγητής του ΑΠΘ, συγγραφέας, ο Παναγιώτης Σελβιαρίδης καθηγητής της Ιατρικής, πρώην πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων φοιτητών Θεσ/νίκης και ο μόνος επίτιμος πρόεδρος του Συλλόγου, ο Χρήστος Αντωνιάδης, επίκουρος καθηγητής του ΑΠΘ, νευροχειρουργός, ο συγγραφέας Κώστας Διαμαντίδης, ο Παναγιώτης Ψωμιάδης, βουλευτής της ΝΔ και άλλοι. Ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ αξίζει σε όλους όσους συντέλεσαν στη μεγάλη επιτυχία του χορού που μας χάρισε μια αξέχαστη βραδιά αλλά και επιβεβαίωσε μια διαπίστωση για τα τραγούδια μας, τους χορούς μας, και γενικότερα τον πολιτισμό και την παράδοσή μας, ότι δηλαδή τα στοιχεία αυτά βρίσκονται ριζωμένα στις καρδιές μας και δεν μπορεί κανείς να τα ξεριζώσει. Η μουσική και ο χορός είναι στοιχεία του είναι μας, της Εθνικιστικής μας ταυτότητας, υπάρχουν στα γονιδιά μας και δεν πρόκειται να σβήσουν ποτέ. Οι Πόντιοι γεννιούνται με τη μουσική και το χορό στο αίμα τους.

Κλείνοντας θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους εκείνους που βοήθησαν ώστε να υπάρξει αυτό το αποτέλεσμα, να έχουν την ίδια πάντοτε όρεξη και αγάπη για αυτό που κάνουν και να γνωρίζουν ότι με τον τρόπο αυτό επιτελούν ένα μεγάλο Εθνικό έργο, της διατήρησης της παράδοσης και του πολιτισμού μας.

Πρόγραμμα αναστήλωσης της Σουμελά

Η Μονή Σουμελά, ιερός τόπος των Ποντίων, είναι ένα από τα μνημεία που πρόκειται να αναστηλωθούν, μέσω του προγράμματος ICOMOS, που ανέλαβε το τουρκικό τμήμα της οργάνωσης, ύστερα από απόφαση του Τουρκικού Οργανισμού Τουρισμού.

Η τουρκική υπηρεσία, μάλιστα, προβάλλει ιδιαίτερα την αναστήλωση της μονής σε τελευταίο τεύχος τουριστικού οδηγού. Χιλιάδες Ποντίων συρρέουν κάθε χρόνο για προσκύνημα στο μεγάλο χριστιανικό μοναστήρι, με τα πέντε πατώματα και τα 72 δωμάτια, το οποίο είναι σε κατάσταση ερειπίων, και βρίσκεται 54 χιλιόμετρα από την Τραπεζούντα, στη Μαύρη θάλασσα.

Φέτος πραγματοποιήθηκαν ακόμη και γάμοι μέσα στα ερείπια.

Γ.Δ.
"Ελευθεροτυπία"
20-11-2000